

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Daniele Spratkem, Ph.D., ve věci

žalobce: **H.N.**

státní příslušnost Afghánistán

t. č. ZZC Balková 2264, 331 65 Tis u Blatna

proti

žalovanému: **Krajské ředitelství policie Moravskoslezského kraje**

sídlem 30. dubna 1682/24, 702 00 Ostrava – Moravská Ostrava

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného č. j. KRPT-239336-42/ČJ-2021-070022 ze dne 18. 11. 2021, ve věci zajištění v zařízení pro zajištění cizinců,

takto:

I. Žaloba se **zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou ze dne 1. 12. 2021 domáhal přezkoumání rozhodnutí žalovaného č. j. KRPT-239336-42/ČJ-2021-070022 ze dne 18. 11. 2021, jímž byl žalobce zajištěn za účelem předání na dobu 14 dnů ode dne omezení svobody.
2. Žalobce v žalobě předně obecně uvedl řadu ustanovení, která byla dle jeho názoru v jeho věci porušena; dále namítal, že v jeho případě žalovaný nezjistil skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti, neboť se nedostatečně vypořádal s možností, že žalobce je nezletilou osobou. Pokud se týče metody zjišťování věku na základě rentgenu zápěstí ruky, pak i dle důvodové zprávy k zákonu č. 379/2007 Sb. se jedná o metodu nepřesnou, která stanoví věk s odchylkou až dva roky. Žalobce rovněž předložil stanovisko MUDr. K. z FN Motol, která uvádí, že dle RTG ruky je kalendářní věk daného jedince v rozmezí +/- 2 hodnoty jeho kostního věku. V případě žalobce dospěl vyšetřující lékař k závěru, že kostní věk žalobce je 18 let. Měla být proto zohledněna výše uvedená dvouletá odchylka; v hraničním případě by měla platit presumpce ve prospěch žadatele, jak plyne z dokumentů MPSV a Evropského podpůrného úřadu pro otázky azylu. Žalobce citoval rovněž rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 5 Azs 107/2020-46 ze dne 25. 6. 2020, že jako jediný důkaz může sloužit vyšetření kostního věku pouze v případě, že odchylka oproti udávanému věku je vyšší než 3 roky. Žalobce dále podotknul, že pohovor s pracovníkem Správy uprchlických zařízení MV nemůže obstát z hlediska objektivního posouzení jeho věku. Žalobce dále namítal, že nebylo namístě jej zajistit, neboť u nezletilce lze k tomuto přistoupit jen, je-li důvodné nebezpečí, že by mohl ohrozit bezpečnost státu nebo závažným způsobem narušit veřejný pořádek (§ 129 odst. 5 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů). Dále namítal, že namísto zajištění bylo možno přistoupit k mírnějšímu opatření, a to uložení povinnosti zdržovat se v místě určeném policií dle § 123b odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců.
3. Žalovaný ve vyjádření k žalobě ze dne 21. 12. 2021 nejprve rekapituloval průběh řízení. Následně k žalobním námitkám uvedl, že správní orgán pojal důvodnou pochybnost ohledně tvrzení o nezletilosti žalobce již z jeho vystupování a vzhledu, které odpovídaly dospělému člověku. Na základě zkoumání jeho kostního věku byl odečten kostní věk 18 let. Dle zprávy sociální pracovnice ze ZZC Bělá-Jezová bylo zjištěno, že žalobce pracoval na různých místech (řidič rikši, práce v autodílně), dle vzhledu i uvažování se jeví na dospělého. Kriminalistický ústav se vyjádřil k věku žalobce na základě provedeného RTG klíční kosti ve zprávě doručené správnímu orgánu dne 15. 11. 2021; uvedl, že žalobce je starší 18 let (pravděpodobně 20 a více let). Dále správní orgán obdržel zprávu, že s číslem EURODAC X je v Bulharsku evidována osoba H. N., dat. nar. X, který požádal v Bulharsku o azyl dne 6. 10. 2021, zařízení pro žadatele o azyl opustil 15. 10. 2021 a odešel neznámo kam. Při tvrzení různých dat tvrzení je dána domněnka účelovosti, jak

konstatoval Nejvyšší správní soud v rozsudcích č. j. 2 Azs 38/2017-28 ze dne 30. 3. 2017 či č. j. 7 Azs 87/2019-22 ze dne 26. 9. 2019. Správní orgán má proto prokázáno, že žalobce je zletilý. K námitce užití mírnějšího opatření a vážnému nebezpečí útěku, žalovaný uvedl, že žalobce nemá na území ČR pobyt ani nemá finanční prostředky ani jakékoli osobní vazby. Odkázal na závěry nejvyššího správního soudu v rozsudku č. j. 5 Azs 109/2018-33 ze dne 28. 2. 2019. Žalovaný dále poukázal na požadavek určité důvěry při použití zvláštního opatření (jak judikoval Městský soud v Praze v rozhodnutí č. j. 5 A 33/2011 ze dne 28. 2. 2011), žalobce však již svévolně opustil území Bulharska, kde nevyčkal na skončení azylového řízení, nebylo proto možno důvodně očekávat, že se bude dobrovolně zdržovat na území ČR. Provedené zajištění (včetně jeho délky) bylo adekvátní pro ukončení protiprávního jednání žalobce a zabránění jeho pokračování. Žalobci byl v pochybnostech o jeho věku ustanoven opatrovník a po celou dobu řízení byl přítomen tlumočník.

4. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“), a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
5. Ze spisového materiálu soud zjistil, že žalobce byl dne 4. 11. 2011 spolu s dalšími běženci z Afghánistánu vypátrán v areálu dolu ČSM - Sever v obci Stonava; jelikož neměl u sebe žádné doklady, byl eskortován na OPKPaE Frýdek-Místek, neboť nebyl schopen doložit legálnost svého pobytu na území ČR. Protože uvedl, že je mu 17 let, byla o věci zpravena pracovnice OSPOD. Z evidence EUODAC bylo zjištěno, že v ní byl žalobce zaevidován dne 6. 10. 2021 v Bulharsku. Vzhledem k fyzické a mentální vyspělosti žalobce, byl tento vyšetřen v nemocnici ve Frýdku - Místku, kdy byl na základě pediatrického vyšetření odhadnut jeho věk na starší 18 let. Žalobce v podaném vysvětlení uvedl, že svůj domovský stát opustil asi před rokem, putoval ilegálně přes Pákistán, Írán, Turecko (kde se zdržel 8 měsíců) a Řecko do Bulharska, kde pobýval asi 24 dní v uprchlickém táboře. Z nehlídaného tábora odešel přes Srbsko do Rumunska, kde mu převaděč za úplatu 1 900 euro zajistil nástup do kamionu, odkud vystoupil, když měl za to, že kamion nesměruje do západní Evropy, kam má žalobce namířeno. V České republice nemá žádné vazby. Dne 5. 11. 2021 byl na RDG oddělení Nemocnice ve Frýdku-Místku odečten dle skeletu pravé ruky se zápěstím odečten kostní věk 18 let. Dne 5. 11. 2021 vydal žalovaný rozhodnutí o zajištění č. j. KRPT-239336-22/ČJ-2021-070022 (bylo předmětem přezkumu v řízení před podepsaným soudem vedeným pod sp. zn. 59 A 17/2021). Následujícího dne byl umístěn v ZZC Bělá-Jezová. Tam s ním byl dne 5. a 6. 11. 2021 proveden pohovor. Uvedl mj. že z Afghánistánu odešel před rokem a cestoval přes Pákistán, Írán, Turecko, Řecko, Srbsko a Bulharsko, Rumunsko, Maďarsko a Slovensko. Cestoval sám. Úhradu převaděčům ve výši zhruba 9 000 € zaplatil jeho strýc, kde žije jeho matka a mladší bratři. Do školy chodil asi 2 roky, anglicky se naučil od anglických vojáků. Pracoval na farmě, kde se pěstovaly melouny. Nebyl si jist svým věkem, ale tvrdil, že mu je 17 let. Vzhledově a mentálně se jeví jako mladý dospělý, jeví se tedy starší, než udává. Dne 7. 12. 2021 informovalo Společné kontaktní pracoviště Hodonín-Holíč správní orgán, že s číslem EUODAC X je v Bulharsku evidována osoba H. N., dat. nar. X, který požádal v Bulharsku o azyl dne 6. 10. 2021, zařízení pro žadatele o azyl opustil 15. 10. 2021 a odešel neznámo kam. Kriminalistický ústav PČR vydal 15. 11. 2021 odborné vyjádření, kde bylo konstatováno, že z předložených rentgenových snímků kostí žalobce lze konstatovat, že osoba, jejíž rentgenové snímky byly předloženy, je starší 18 let (pravděpodobně 20 a více let). Dne

18. 11. 2021 byl usnesením vysloven zánik funkce opatrovníka žalobce a vydáno napadené rozhodnutí.

6. Podle § 129 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZPC“), nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření za účelem vycestování, policie zajistí na dobu nezbytně nutnou cizince, který neoprávněně vstoupil nebo pobýval na území, za účelem jeho předání podle mezinárodní smlouvy sjednané s jiným členským státem Evropské unie přede dnem 13. ledna 2009 nebo přímo použitelného právního předpisu Evropské unie; policie na dobu nezbytně nutnou zajistí i provázeného cizince v případě, že jeho průvoz nelze z objektivních důvodů dokončit bez nutné přestávky.
7. Podle § 129 odst. 3 ZPC nelze-li předání cizince nebo dokončení jeho průvozu uskutečnit ve lhůtě do 48 hodin, a jde-li o průvoz leteckou cestou podle § 152 ve lhůtě do 72 hodin, policie v řízení o zajištění cizince za účelem jeho předání nebo průvozu vydá rozhodnutí, které je prvním úkonem v řízení. Odvolání, obnova řízení ani přezkumné řízení nejsou přípustné.
8. Podle § 129 odst. 4 ZPC policie rozhodne o zajištění cizince za účelem jeho předání do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie, pouze pokud existuje vážné nebezpečí útěku. Za vážné nebezpečí útěku se zejména považuje, pokud cizinec pobýval na území neoprávněně, vyhnul se již dříve předání do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie, nebo se pokusil o útěk anebo vyjádřil úmysl nerespektovat pravomocné rozhodnutí o přemístění do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie) nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání. Za vážné nebezpečí útěku se dále považuje, pokud cizinec, který bude předán do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie přímo nesousedícího s Českou republikou, nemůže oprávněně samostatně do tohoto státu cestovat a nemůže uvést adresu místa pobytu na území.
9. Podle § 129 odst. 5 ZPC policie je oprávněna zajistit nezletilého cizince bez doprovodu, pouze je-li důvodné nebezpečí, že by mohl ohrozit bezpečnost státu či závažným způsobem narušit veřejný pořádek, a je-li to v jeho zájmu v souladu s Úmluvou o právech dítěte. Policie je oprávněna v případě důvodné pochybnosti, že jde o nezletilého cizince bez doprovodu, takového cizince zajistit do doby, než je zjištěn jeho skutečný věk. Policie zahájí úkony ke zjištění věku nezletilého cizince bez doprovodu bezodkladně po jeho zajištění. Odmítne-li nezletilý cizinec bez doprovodu provedení úkonů ke zjištění věku, hledí se na něj jako na zletilého cizince. Pokud výsledky zjišťování věku nejsou průkazné, hledí se na cizince jako na nezletilého cizince bez doprovodu.
10. Podle § 129 odst. 7 ZPC policie v rozhodnutí o zajištění stanoví dobu trvání zajištění s přihlédnutím k předpokládané složitosti přípravy předání nebo průvozu cizince. Je-li to nezbytné k pokračování přípravy předání nebo průvozu, je policie oprávněna dobu trvání zajištění prodloužit, a to i opakovaně. V řízení o prodloužení doby trvání zajištění cizince za účelem předání nebo průvozu je vydání rozhodnutí prvním úkonem v řízení. Odvolání, obnova řízení ani přezkumné řízení nejsou přípustné.
11. Namítal-li žalobce porušení řady ustanovení právních předpisů, jednalo se o námitku zcela obecnou a bezobsažnou, k níž soud uvádí, že je nezpůsobilá stát se referenčním rámcem soudního přezkumu. Porušení uvedeným norem nebylo ve věci shledáno.

12. Pokud se týče námitky žalobce, že nebylo bez důvodných pochybností zjištěno, že není nezletilý, pak této soud nepřisvědčuje. Předně soud připomíná, že Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 2 Azs 38/2017-28 ze dne 30. 3. 2017 uvedl, že je na samotných lidech pohybujících se věkově kolem rozhodné hranice 18 let, aby, chtějí-li požívat výhod spojených s věkem nacházejícím se pod touto hranicí, byli schopni dostatečně přesvědčivě osvědčit, že vskutku takového, a nikoli vyššího věku jsou. Žalobce však sám žádným dokladem o svém věku nedisponoval a naopak jeho mentální a fyzická vyspělost již na první pohled vzbuzovala u správního orgánu pochybnosti o jím tvrzeném věku, což bylo následně potvrzeno i důkazně. Pokud žalobce namítá nepřesnost stanovení věku dle věku kostního, pak pomíjí, že ve věci nebyla předložena toliko zpráva z nemocnice Frýdek-Místek, ale i vyjádření kriminalistického ústavu a zpráva sociální pracovnice. Ostatně i jeho podobizna ve spise zavdává pochybnosti o jím udávaném věku. Navíc správní orgán zjistil, že v minulosti uváděl jako datum svého narození X, čímž se jeho tvrzení znevěrohodňuje. Soud tedy ve shodě se žalovaným nemá nejmenší pochybnost o tom, že žalobce není nezletilý. Dovolával-li se žalobce rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 5 Azs 107/2020-46 ze dne 25. 6. 2020, pak pominul, že tamní skutková situace byla naprosto odlišná, neboť v nyní posuzované věci není výsledek kostního věku 18 let jediným důkazem a přistupuje zde navíc závažná okolnost dříve tvrzeného jiného data narození.
13. Z výše uvedeného plyne, že zde nebyl důvod pro hodnocení splnění podmínek pro zajištění nezletilého cizince dle § 129 odst. 5 zákona o pobytu cizinců. Naopak bylo namísto zhodnotit pouze podmínky pro zajištění dospělého cizince dle § 129 odst. 4 zákona o pobytu cizinců.
14. Pokud se týče namítaného nedostatečného zhodnocení alternativ k zajištění, pak soud se zcela ztotožňuje s procením obranou žalovaného. S ohledem na poměry žalobce, jeho minulost a záměry se žádná ze zákonem stanovených alternativ nenabízela. Žalobce neměl prostředky k tomu se vlastním nákladem zdržovat na určeném místě. S ohledem na to, že se již minulosti svévolně vzdálil z uprchlického tábora, nemá na ČR žádné vazby a jednoznačně deklaroval úmysl dostat se do západní Evropy, nebyl zde žádný rozumný důvod domnívat se, že by se dobrovolně zdržoval na jakémkoli místě v ČR a nepokusil se dokončit svou cestu do západní Evropy. Potřebná míra důvěry, jak o ní pojednává rozsudek Městského soudu v Praze č. j. 5 A 33/2011 - 18 ze dne 28. 2. 2011, tak v projednávané věci absentovala.
15. Se zřetelem ke shora uvedenému krajský soud proto žalobu žalobce jako nedůvodnou v souladu s § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl, přičemž v této věci rozhodl rozsudkem bez jednání podle § 51 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 171 odst. 5 ZPC.
16. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., kdy procesně úspěšnému žalovanému v tomto řízení nevznikly žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

[Zadejte text.]

Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel sám nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Ostrava 29. prosince 2021

JUDr. Daniel Spratek, Ph.D.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje